

REKOMMENDATIONER FÖR RUTINER VID SINLÄGGNING OCH SINPERIOD FÖR MJÖLKKOR

Definitioner

- **Sinläggningen** är den period (2–6 dagar) i slutet av laktationen då man med hjälp av fodertilldelning, mjölkningsintervall och andra skötselrutiner förbereder kon innan mjölkningen helt upphör.
- **Sinperioden/sintiden** är tiden mellan sista mjölkningen i en laktation och kalvning.

Bakgrund

- Friska nykalvade kor är en förutsättning för en långsiktigt hållbar mjölkproduktion.
- Genom god planering och effektiv sinläggning blir sinperioden tillräckligt lång så att juvret får vila inför nästa laktation. Sådan vila ger tid för avläkning av skador och infektioner i juvret och om sintidsantibiotika används måste denna få tid att verka och tid att försvinna ur kroppen innan nästa laktation. Sinperiodens längd är även viktig för mjölkproduktionen i kommande laktation.
- Rekommendationerna nedan är framtagna för att reducera risken för juverinfektioner och mastit under sinläggning, sinperiod och tidig laktation genom att visa på goda rutiner för att minska mjölkkläckage och öppna spenkanaler under och efter sinläggning. En minskad mjölkproduktion minskar också risken att kon känner obehag på grund av spänt juver efter sinläggningen.
- Rekommendationerna ger även förslag på rutiner för uppföljning och utvärdering av rutinerna.
- Rutinerna bör alltid utgå från gårdens förutsättningar varför vägen till målet (friska nykalvade kor) kan variera mellan besättningar.

Rekommendationer

- Besättningsspecifika skrivna rutiner för sinläggning och sinperiod tas fram.
- Planera sinläggningen så att sinperioden blir 6–8 veckor.
- Planera om möjligt gruppvis avsining under fasta veckodagar.
- Cirka 10–12 veckor före beräknad kalvning kontrolleras hull och dygnsavkastning via provmjölkningsredovisningen eller på annat sätt. Vid behov foderstys kon till ett hull på 3,0 och en mjölkproduktion på högst 15–25 kg/dygn vid början på sinläggningen. Hur detta genomförs i detalj bestäms efter gårdens förutsättningar i samråd med gårdens produktionsrådgivare.
- Vid starten på sinläggningen kontrolleras dygnsavkastningen och baserat på denna avkastning mjölkas kon med 36–48 timmars intervall 1–3 gånger enligt Tabell I.
- Eftersträva att kon helst inte mjölkar mer än 10–15 kg/dygn innan sista mjölkning vid sinläggningens slut och genomför helst sinläggningen under högst 4–5 dagar.
- Under sinläggningen ska kon alltid ha tillgång till en ren och torr liggyta och placeras i separat avdelning för att underlätta möjlighet till restriktiv utfodring. Denna avdelning bör helst vara utom höravstånd från mjölkningen för att undvika ljud som stimulerar till mjölknedsläpp.
- Under sinläggningens 4–5 dagar ges kon en foderstat utan kraftfoder men som innehåller minst 4 kg torrs substans vallensilage (av den sort som kon är van vid) samt fri tillgång till vatten, halm och mineralfoder (samma som under laktationen).
- Efter sista mjölkningen ges kon normal sintidsfoderstat vilken bestäms i samråd med gårdens produktionsrådgivare. Foderstaten ska innehålla tillräckligt med foder av god kvalitet inklusive vitaminer och mineraler samt fri tillgång till vatten av god kvalitet.

Kontakt: Idisslarveterinär SVA 018-67 40 00; Överveterinär nöt Distriktsveterinärerna 010-1228038; Juverhälsoexpert Växa Sverige 010-471 00 00.

Övrigt: Publicerad 2021. Projektet finansierades av Jordbruksverket via SvarmPat.

- Flytta sinlagda kor till separat stall/stalldel där det inte finns mjölkande kor och gruppera sinkorna efter juverhälsostatus (friska för sig och övriga för sig) under hela sinperioden.
- Under 14 dagar från starten på sinläggningen kontrolleras förekomst av juversvullnad och kons allmäntillstånd morgon och kväll utan att i onödan vidröra spenar eller juver. Vid dessa tillfällen bör man även doppa/spreja spenarna med jodhaltigt spendopplningsmedel. Om mastit misstänks flyttas kon till sjukbox och undersöks enligt normala rutiner.
- Se till att djurens liggyta alltid är ren och torr.
- Undvik stressfaktorer såsom överbeläggning och omgrupperingar av djuren.
- Från 3 veckor innan beräknad kalvning (close-up) bör sinkon tillvänjas till laktationsfoderstat och mineralförsörjas med hänsyn till foderstatens katjon-anjonbalans.
- Kontrollera juvret och doppa/spreja spenarna dagligen med jodhaltigt spendopplningsmedel under close-up-perioden det vill säga de sista 3 veckorna innan kalvning.
- Gruppera korna efter juverhälsostatus (friska för sig och övriga för sig) även vid och efter kalvning.
- Utvärdera gårdens rutiner genom att följa upp juverhälsan efter kalvning (t.ex. andel kor med CMT 2–5 dag 3–4 efter kalvning; andel kor med klinisk mastit första månaden; förändring i celltal vid första provmjölkningen jämfört med före sinläggning (t.ex. andelen nyinfektioner eller andel som tillfrisknat (cut-off frisk/sjuk 150 000 celler/ml); resultat från bakteriologiska undersökningar).

Tabell I. Rekommendationer för sinläggning baserat på mjölkproduktionen vid starten på sinläggningen

Mjolk- produktion kg/dygn	Dag i sinläggningen (M=morgon, K=kväll)											
	1		2		3		4		5		6	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
> 25	-	-	Mjölka	-	-	-	Mjölka	-	-	-	Sista mjölk- ning	SINLAGD
15 till 25	-	-	Mjölka	-	-	-	Sista mjölk- ning	SINLAGD				
< 15	-	-	Sista mjölk- ning	SINLAGD								

Kontakt: Idisslarveterinär SVA 018-67 40 00; Överveterinär nöt Distriktsveterinärerna 010-1228038; Juverhälsoexpert Växa Sverige 010-471 00 00.

Övrigt: Publicerad 2021. Projektet finansierades av Jordbruksverket via SvarmPat.